

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Nyugdíjazás a tettlegességi illetmények teljes összegével.

Irta: *Hein György*, hadnagy-számvivő.

A m. kir. csendőrség nyugdíjgyénéről szóló 1881. évi LXXI. t.-cz. 2. §-ának végbekezdése szerint a szolgálat teljesítés közben önhibáján kívül szenvedett súlyos testi sérülés folytán szolgálatképtelenné vált csendőrlégnységnek a rendesnél kedvezőbb ellátásra van igénye s az ellátás — különös méltánylást érdemlő esetekben — a tettlegességi illetmények teljes összegében is megállapítható.

Az 1885. évi XI. t.-cz. 26. §-a ugyancsak kimondja, hogy ha egy csendőr ellenszegülőkkel folytatott harcban, vagy más, a szolgálat teljesítése közben előállott viadalban állami szolgálatra teljesen képtelen lesz, legutoljára élvezett beszámítható javadalmazásának teljes összegével nyugdíjazandó.

A mint látjuk tehát az állam kellő gondoskodni akar azon alkalmazottainak megélhetéséről, a kik szolgálatuk teljesítése közben, vagy annak következtében váltak szolgálatképtelenné s a legtöbb esetben nyomorékká.

Szerencsére nagyon ritkán fordulnak elő ilyen esetek. Igen! Szerencséről beszélhetünk, mert az ily ellátásban részesült csendőrök egytől-egyig — dacára a kedvező ellátásnak — mind nagyon sajnálatraméltó körülmények között élnek, mert nélkülözniök kell az életörömök kuforrását: az egészséget.

Vannak köztük egyesek, kiknek helyzete még félig-meddig türbetű, de tulnyomó része nyomorék, majdnem állandóan az ágyast és a szobát őrzi.

Az alábbiakban egy őrsvezető esetéről lesz szó, a ki főleg elővigyázatlanságának köszönhetette leveretését s csak hajszálon függött élete, de «kedvezőbb» ellátása is, a melyet csak intéző köreiuk nemeslelkűsége folytán kapott meg.

A... őrsvezető egyedül ellenőrző szolgálatban állott. Este kellett volna találkoznia a járőrrel; ez azonban a havason eltévedt s így az őrsvezető kénytelen volt az egész éjjelt egyedül tölteni. Reggel hat óra tájt kimerülve érkezett egy tanya közelébe, a hol egyrészt pihenni másrészt pedig a járőrt, — kinek arra felé kellett bevonulni — bevárando, egy szénaboglya mellé ült le.

Nagyon meleg volt. A kalapját levette és úgy azt, mint fegyverét is maga mellé fektette. Alig pihent pár perczig, feléje közeledett egy 70 éves juhász, a ki elpanaszolta neki, hogy a szolgabíróhoz van idézve, azért, mert az őrsvezető őt egy kibágásért feljelentette. Beszélgetés közben hozzájuk csatlakozott egy fiatal juhász is, a ki hatalmas — dorongnak is beillő — botjára támaszkodva, csendesen hallgatta öreg társa és az őrsvezető közötti párbeszédet.

A... — bár ismerhette már az azon vidéken tartózkodó pásztorok alattomos természetét — megtámadtatásának eshetőségére mégsem gondolt, a minek keservesen adta meg az árát.

A fiatal juhász ugyanis, a nélkül, hogy egy szót szólott volna is, nekiugrott az őrsvezetőnek s a hatalmas husággal oly erővel sujtott fejére, hogy A... elkabult. Első dolga volt az őrsvezetőnek, hogy fegyverét megragadja, a melyet azonban — mert azt az öreg elkapta előle — nem talált meg. Bár több ütés érte már, mégis volt még annyi ereje, hogy feltápáskodjék s megtámadója ellen kardjával védekezzen. Ezen szándéka azonban meddő maradt, mert jobb karja — egy reá mért ütés következtében — erőtlenül hanyatlott alá. Még egy utolsó kísérletet tett, hogy bal kezével rántsa ki kardját, erre azonban már képtelen volt, mert a nagy vérvesztéstől elerőtlenedve, összerogyott.

A juhász azonban mindezzel még nem elégedett meg. A kiontott vér — úgy látszik — teljesen esztét vette s áldozatával most már végezni akart.

Odavonszolta egy közeli szakadékhoz s belelökte. A mélységből gyenge jajkiáltás hallatszott. Erre a juhász lement a szerencsétlen őrsvezetőhöz s fejét addig verte egy kiálló kőbe, a míg az egészen «csendes» lett.

Mintegy óra múlva az őrsvezető magához tért kábultságából s kimászott a partra. Szerencséjére a tanya gazdája észrevette, úgy a hogy bekötözte, szekérre rakta s az időközben odaérkezett járőrrel együtt az őrsre szállította, a hol azonnal orvosi segítségben részesült. A hozzá intézett kérdésekre nem válaszolt, csak mutatta, hogy nem tud beszélni.

A két juhász még aznap el lett fogva s a bíróság-nak átadva.

Hetekig élet-balál között lebegett, de győzött erős

Első magyar vill. erőre berend. hangsz.-gyár **STOWASSER JÁNOS** osás-ári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadelmizott! Rákóczi tőroagató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Ótőháza-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.**

természete a közel három hónapi gyógykezelés után elbagyatta a kórágycat.

Ezelőtt ép. erős, egészséges test, most egy roncs, a melybe csak hálni jár a lélek. Három havi szabadság után felülvizsgáló bizottság elé lett állítva. Huszonhat rendbeli súlyos — közte több életveszélyes — sérülést szenvedett, mégis felülvizsgálata alkalmával állapota már annyira javult, hogy a bizottság nem tartotta kizártnak „szolgálatképessége” újbóli visszanyerését, miért is szolgálati idejéhez még tíz évnek hozzászámításával hat hó tartamára az időleges, ennek elteltével pedig, — mivel állapotában javulás nem állott be — az állandó nyugállományba helyeztetett.

*

Mintba hallanám a kérdést: Miért nem kapta meg teljes tettlegességi illetményeit nyugdíj gyanánt? . . .

Engedjék meg t. olvasóim, hogy ezen kérdésre szintén kérdéssel feleljek . . .

— „Önhibáján kívül” szenvedte A . . . örsvezető súlyos sérüléseit?

No, ugyebár nebez a válasz?

Bizony-bizony súlyos mulasztást követett el A . . . örsvezető akkor, a mikor elmulasztotta a minduntalan hangoztatott elővigyázati rendszabályok betartását! Ki tudja, megtámadta volna-e őt a jubász, ha nem marad ülve a fegyvere kezében van? S ha már megtámadja, alig hiszem, hogy a dolgok ennyire fejlődtek volna, sőt ellenkezőleg, egész határozottsággal merem állítani, hogy a jubász vakmerőségét nagyon drágán, úgy lehet életével fizette volna meg!

Mindez azonban másként történt!

Még egy kérdést kell azonban feltennem!

A vázolt eset tekinthető-e „*ellenszegüléssel folytatott harc*”-nak a szó legszorosabb értelmében?

Aligha!

A . . . örsvezető már azáltal is kedvezményes ellátásban részesült, hogy szolgálati idejéhez tíz év hozzá lett számítva, ámbar az valami nagy s számottevő nyugdíjtöbbletet nem eredményezett, a mi abban leli magyarázatát, hogy az örsvezetőnek még kevés szolgálati ideje volt.

Jó időbe is tellett, a míg A . . . örsvezető ügyét újbóli revisió alá lehetett vonni!

A kik buzamosabban szolgálnak már a testületben, azok bizonyára nem egy esetet tudnak, a mikor intéző köreink, — átbátva attól a magasfokú törekvéstől, hogy alárendeltjeik érdekét minden egyes esetben hathatós pártfogásukban részesítsék — elmentek a méltányosság azon legvégső határáig, a melyet törvényeink szelleme csak megenged.

Ott vannak a hivatalos hatalommal visszaélt, avagy magukról megfélemlített csendőreink, a kik hadtörvényszéki uton bocsáttattak el s intéző köreink nagykeblű-

sége folytán mégis továbbbezzolgnak; amott mások, a kik téveszméikben kigyót-békát kiáltottak előljárójukra, a ki nagylelkűen megbocsátva nekik, lehetővé tette, hogy újból a jó utra térjenek; itt látom magam előtt a bajba, anyagi zavarokba kerültek nagy tömegét, melynek mindegyike hálával gondol előljárója nemes jobb-jára, a mely elbáritotta feje felől a közelgő veszélyt; elvonulnak lelki szemeim előtt mindazok, a kikkel szemben a legmészebbmenő méltányosság lett gyakorolva: rokkantjaink, az özvegyek és árvák, a kik inégükben gyámolitójukat találták meg vezető férfainkban.

Ennek a soba meg nem szűnő gondoskodásának köszönhetően A . . . örsvezető azt, hogy ügye újból tárgyalás alá lett véve és rá nézve kedvezően befejezve.

Igaz, megfélemlített a köteles elővigyázatról; ez azonban nem volt intéző köreink szemében oly súlyos mulasztás, a mely miatt őt a törvény rideg betűjének alkalmazásával kellett volna sújtani akkor, a midőn ezen mulasztását amugy is majdnem életével fizette meg; viszont el kellett ismerni azt, hogy ő megtámadója ellen tényleg fellépett akkor, a midőn löfegyverét nem találva, kardja után nyult, a melyet csak azért nem tudott sikeresen használni, mert a váratlan támadás barcképtelenné tette, szóval, meg volt benne az igyekezet, hogy a fegyver becsületét megmentse! Figyelembe kellett venni továbbá azt is, hogy az elszendvedett sérülések folytán polgárilag is keresetképtelen lett s így egyedül csak egy nyugdíjára volt utalva, a mely életének fenntartására vajmi kevés.

Mindezen indokok, támogatva a felülvizsgáló bizottság ama javaslatát által, a mely A . . . örsvezető részére ellátás gyanánt a beszámítható tettlegességi illetmények teljes összegének odaitélését célozta, hon védelmi miniszter úr ő Nagyméltóságának döntését provokálták és Ő Excellenciája mérlegelve az előadottakat, előbbi határozatát megváltoztatta s akként döntött, hogy A . . . örsvezető „*misszamenőleg*” tettlegességi illetményei teljes összegével helyeztesseék az állandó nyugállományba.

Ezen határozat alapján belügyminiszter úr ő Nagyméltósága A . . . örsvezető eddigi évi 458 kor. nyugdíját beszüntette s intézkedett az iránt, hogy a régebbi s az újonnan megállapított nyugdíjösszeg közötti különbség igényjogosultnak az elmúlt időre egy összegben egyszerre, azontul pedig az évi 1219 kor. 10 fillérben megállapított nyugdíja fizetessék ki, a mely intézkedést az állami számvevőszék is jóváhagyólag tudomásul vett.

*

Ime, egy eset a sok közül, a mikor vezető köreink nemeslelkűsége megmentett egy szereacsétlenül járt bajtársunkat a gondoktól, a nélkülözéstől, a mikor a törvény keretén belül elment a méltányosság legszélsőbb határáig s megjutalmazta az igyekezetet is, a melyet

A legjobb órák,

legszilidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy kézpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

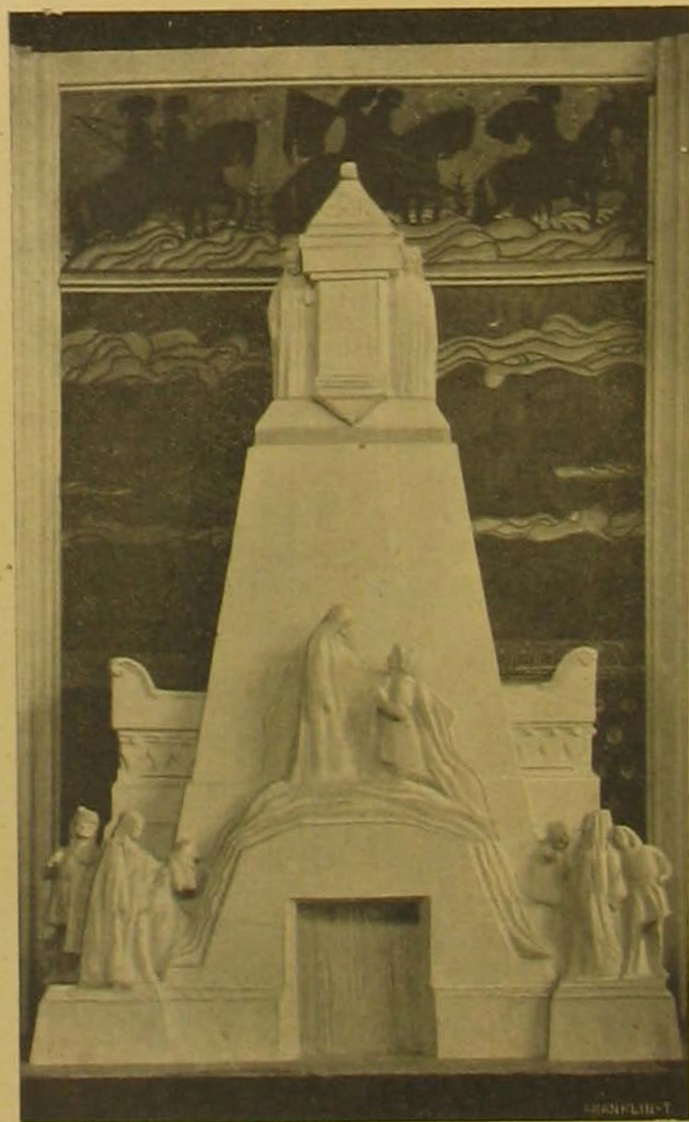
BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.

☛ Javítások 5 évi jótállás mellett. ☛
Arjegyék ingyen!

Holló Barnabás és Györgyi Géza pályaterve. (Első díj.)

Füredi R., Lechner J. és Kőrösfői Kriesch Aladár pályaterve. (II. díj.)

A Bakoczi-siremlék pályatervei.

A... őrsvezető a fegyverbecsület megmentésében tanúsított.

Nagyon sok ilyen és ebbe hasonló esetet tudnék felsorolni, a melyek mind fényes tanubizonyosságai vezető kereink nemes fáradozásának, a melyet csak akkor tudunk némileg meghálálni, ha kötelességeinket pontosan és lelkiismeretesen teljesíteni nem szününk meg soba!

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az áruló lopó az iskolában.

Irta: K. Nagy Sándor.

Az alföldi ember, legalább túl a Tiszán, így érti meg, hogy lopó, a pestmegyei pedig hévérnek nevezi.

Az alföldi embernek van igaza, mert hiszen azt a bosszu, vékony száru tököt, mely a mezőn a nád- és szalmakunyhókra, a kertekben a sövénykerítésre, néhol meg még a fára is felfut: az egész Alföld lopótöknek hívja.

Ebből a lopótökből készül a lopó, vagy ennek az alakjára fujják az üvegből az üvegyárban, vagy készítik a bádogos mübelyben a hévért is, a mely egyáltalában nem eredeti magyar szó. Pedig megkívánhatjuk minden jóra való magyar embertől, hogy ne hagyja el a tősgyökeres magyar szavakat az idegenekért.

Igaz biz'! Hátha valaki még nem ismerné sem a lopót, sem a hévért, hanem más néven nevezné ugyanazt. Azért meg kell mondanom, hogy ez a lopó (akár tökből van, akár bádogból, akár üvegből) olyan cső, melylyel bort szivnak a hordóból, ha csapra nem akarják ütni.

Ugyan ebből a czélból vittek magukkal Magyar Gábor és Pap Ferencz egy ilyen hévérnek nevezett lopót, a f. évi január 10-ikén este 7 óra tájban, midőn két kis üres bordóval elmentek Dömsödön a Varsányi Gábor bázi pinczejébe bort lopni, azzal a számítással, hogy a nagy hordóból kiszívják, a kis bordókba pedig beeresztgetik a bort a lopóval és aztán szépen elballagtatják a kis bordókat baza: egyiket Magyar Gáborhoz, másikat Pap Ferenczhez, megosztozván azon testvériesen, bolott igazság szerint Magyar Gábornak több jussa lett volna, mert a kis bordók az övéi voltak, csak kölcsön adta e nemes czélra (szerinte), a hévér pedig még nem is az övé volt, hanem úgy kérte kölcsön a szomszédtól és pedig éppen a szomszéd kis iskolás lánya vitte át neki, mert csak úgy kiáltott volt át a kerítésen:

— Hé! szomszéd! küldj át egy hévért! Athozza a kis lányod.

Át is vitte a kis leány a utközben jól megnézegette. Pedig mákülönbben is ismerte. (Elég sokszor szitt vele lőrért szüret után a kádból, mikor cziberét akartak főzni.)

Ez volt a Magyar Gábor veszte.

No, de hát menjünk sorba.

Magyar Gábor és Pap Ferencz is sorba mentek, azaz be egymásután a záratlan kis kapun, a Varsányi Gábor udvarába. Ob! Pap Ferencz jól tudta otta járást, annyira, hogy biztos volt abban, hová szokta akasztani Varsányi Gábor a pinceajtó kulcsát, az előszoba melyik szegletébe. Most azonban még keresni sem kellett,

mert már alkonyat előtt belopózott volt az előszobába s zsebre tette a pinczekulcsot. Szerencséseje volt, hogy kötöt szokott viselni s most is elébe volt kötve egy hosszú, kék mellek kötő, (melyet letépnének előle az Alföldön) s éppen a gyomra közepe felett ki is volt bimezve nevének két kezdő betűje: P. F. Hát biszen csúfság ugyan ilyen kötöt viselni, mely asszonynak mutatja a férfit, de most az egyszer hasznára vált Pap Ferencznek, mert csak így nem látszott ki nadrágja zsebéből az az idomtalan nagy pinczekulcs, mikor zsebre téve, távozott a báltól, a hová maga se tudja milyen ürügy alatt ment s alig tudta volna megmagyarázni, hogy mit keres ott, ha találkozott volna valakivel. De senkivel sem találkozott.

Csak este találkozott aztán Varsányi Gáborral, de olyan korom sötét volt, hogy nem ismerhették fel egymást. Ő csak a kezefogásáról érezte meg, hogy az, a ki az ő nyakát megmarkolta, mégis csak az a nagy, erős ember, a házigazda, a kivel nem ajánlatos kikötni annak, a ki ölesnél nem nagyobb, a d;jbirkózónál nem természetesebb s csak egy emberre való testi ereje van. (Mert hát erre a gazdára rá illik az, a mit egyszer a nyüvedi rektorról mondtak, hogy olyan erős bangja van, hogy ha Nyüvegen bemegy a tebenőiba és azt mondja a tehénnek: „Farta te!”, nemcsak Nyüveden, hanem a hozzá felőrányira eső Paptamásiban is minden teben elfartol).

A mint Magyar Gábor és Pap Ferencz a borlopáshoz mindenképen felkészülve, bementek a Varsányi Gábor udvarába: Pap Ferencz a már előbb ellopott kulccsal annak rendje és módja szerint kinyitotta a pinceajtót s a lopót és a két kis hordót magához véve, lement a pinczébe; Magyar Gábor pedig töltött és lövésre kész forgópisztolyal fennmaradt a pinceajtó előtt őrködni.

Pap Ferencz nyugodtan szivogatta a bort a lopóval s eresztgette be az egyik kis bordóba, (a mi t. i. szivás közben a saját torkán nem szaladt le). Lehetett már vagy 5—6 liter az egyik kis hordóban, a mikor neszt ballott felülről. Nyilott előbb az utcaajtó, azután az előszobaajtó. Varsányi Gábor érkezett baza.

Az volt aztán a baj, hogy Varsányi Gábor meg a pincze felől ballott valami zajt.

Pap Ferencz a zajra — hogy rajta ne csipjék a lopáson — a két kis bordót a vállára vette s szép csendesesen bújt fel a pinczéből.

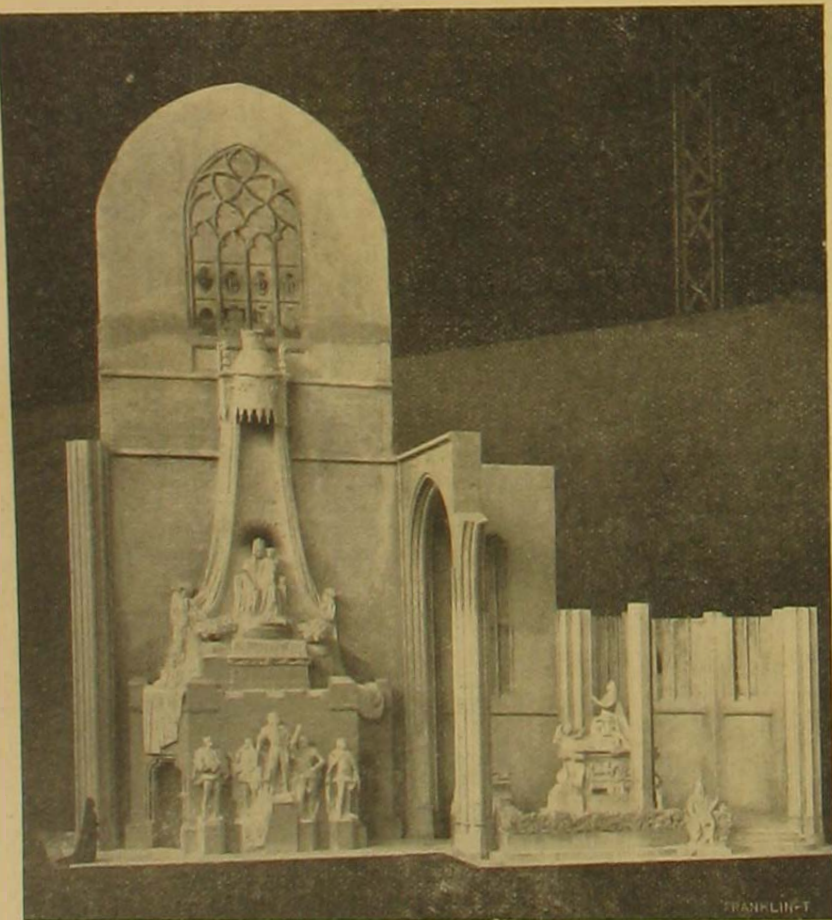
Ez idő alatt Varsányi Gábor a sötétben a pincze felé közeledve, valami mozgó feketeséget látott a fal mellett s megragadta a falhoz lapuló Magyar Gábor, de mielőtt szólhatott volna, azt látta, hogy egy kétpúpú tevéforma csudálatos fekete szörnyeteg emelkedik fel a pinczéből. Ez annyira meglepte és zavarba hozta, hogy a már megfogott alakot kezéből kibocsátotta, a ki a hosszú tornáczon elfutott és a szintén futásnak eredő szörnyeteg után vetette magát s csakhamar nyakon ragadta, a földből vágta s rátérdelt. Bezzeg eltűnt a két púp a szörnyetegről s a két kis bordó: egyik jobbra, másik balra gördült a hóban. Mert hát ez a szörnyeteg Pap Ferencz volt, a kit azonban nem ismert fel Varsányi Gábor, mert a mint nyakon kapta, Pap Ferencz arczul esett a hóba.

Habár meglehetősen benyomult is Pap Ferencz arca a hóba, mégis volt alkalma oda kiáltani társának, Magyar Gábornak: „Lőjj!”

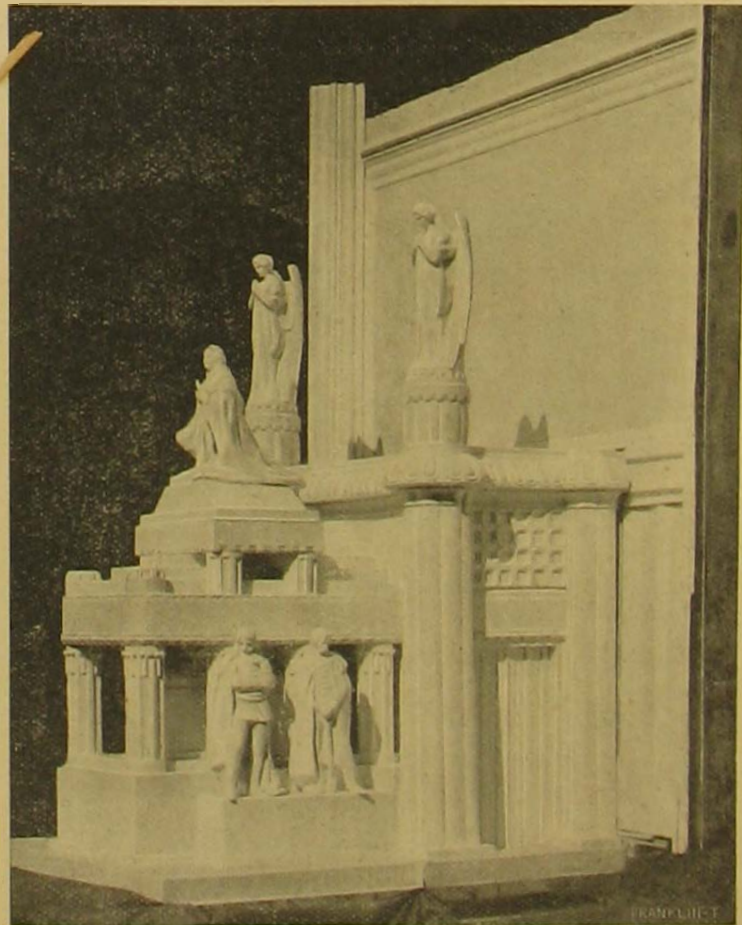
És Magyar Gábor — a ki a zárt folyosóról nem

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmarkesebb migraint és fejfájást simulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Strobl Alajos és Bobula János pályaterve. (Pályázaton kívül.)

Tóth István pályaterve.

A Rákóczi-siremlék pályatervei.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Számok a világ legnagyobb városáról.

Nincs még egyetlen községi hatóság a civilizált nyugaton, melynek akkora nagy működési tere, oly sokféle gazdasági, társadalmi, közigazgatási, kulturális feladata s az angol, valamint a művelt külföldi városokra hasonlító nagy befolyása lenne, mint a londoni községi hatóságnak.

A londoni municipális igazgatás 306 négyzetkilométeren, öt millió emberre terjed ki, vagyis több emberre, mint a mennyi nálunk a Duna-Tisza közen s a Tisza jobbpartján együttve lakik; míg a rendőrség hatásköre alá tartozó Greater London lakossága 7 millió 200,000. London községi igazgatása magában foglalja a régi kelta, majd latin eredetű London-Cityt, melynek területe egy angol négyzetörmérföld s lakosainak száma alig 27,000; továbbá a Cityn kívül keletkezett újabb nagyvárosokat, melyek az 1899. évi London Government Act értelmében a London County Council, vagy a London-grófság hatásköre alatt egyesültek.

Nagy-London összes közigazgatási hatóságainak — és ilyen közel 300 van — 1903. évi együttes kiadása 23,897,845 font sterling (573,548,280 korona) volt, ebből a folyó kiadások összege 17,748,641 font sterlingre (425,967,384 koronára) rugott; vagyis az összes kiadásból esett a londoni lakosságra fejtenként 5 font 5 shilling (126 korona) és a folyó kiadásból 3 font 18 shilling (93 korona 60 fillér).

A London County Council az alája rendelt községi hatóságoknak bankárja, ezért a London-grófsági tanács költsönkötelezettsége 1903-ban 57,626,000 és 1905-ben 72 millió font sterlinget (1728 millió koronát) tett; míg 1906-ban a grófság megadóztatható vagyona 43.5 millió font sterlingre (1044 millió koronára) rugott. London-grófság tanácsának évente 900,000 iskolás-gyermek tanításáról — 20,000 tanítóval — kell gondoskodnia a gyermekek tetemes részét az iskolában élelmezni s ruházattal ellátni is kénytelen.

A grófsági tanácsnak a londoni népesség túlzusfolt lakásai miatt tömérdek munkáslakást kell építenie; a községi kezelésben levő vízvezeték, villamos- és gázvilágítás, közuti vasut és omnibusz-vállalatok üzemét vezetnie; a naponta Londonba érkező egy millió ember és a tömérdek árusforgalmát lebonyolítani; a községi vásárcsarnokok révén a lakosság élelmezéséről gondoskodnia.

Mindezeken kívül az utak, utcák, csatornák, hidak, kikötők, rakodópartok építése, parkok, nyílt terek, — melyekből több van Londonban akkora, mint Budapest I—II—III. kerületének területe — továbbá másfél ezret meghaladó különféle kórházak, vágóhidak, sokféle középületek, színházak, valamint a nagyszámú könyvtárak, olvasótermek fentartása, az emberi egészségügy szigorú gondozása, az e célra szolgáló intézmények vezetése, fejlesztése szintén feladata és kötelessége a tanácsnak.

Londonban minden negyedik ember dologházban vagy kórházban, esetleg tébolydában hal meg. És Charles Booth bebató vizsgálata szerint, a lakosság 31 százalékának, vagyis ez egyetlen városban 1,400,000 embernek beti keresete a családjáéval együtt nem baladja meg a

tudott elmenekülni s ismét közelükbe ment, hogy az utca-ajtót elérhesse — erre a biztatásra lőtt is a czimborája védelmére, meg pedig nem is egyszer, hanem háromszor. A második lövés Varsányi Gábor oldalát találta s rajta 20 napon túl gyógyuló sérelmet ejtett.

A lövések és a kapott sérelem zavarba hozta Varsányi Gábort, elbocsátotta Pap Ferenczet s ez és a társa, Magyar Gábor, elmenekültek.

Varsányi Gábor nem ismerte meg egyiket sem s nem tudta megnevezni a tetteseket, midőn az esetet feljelentette Bányai Albert csendőrmesternek.

(Nem kértem reá engedelmet Bányai Albert őrmestertől, hogy nevét kitehessen, de én csak egy nyilvános esküdtzéki tárgyalás adatait ismertetem s így feljogosítottnak érzem magamat az ő beleegyezése nélkül is, hogy a történeti hűség kedvéért a többi nevek közt az övét is felemlítsem, annnyival is inkább, mert hiszen az ő találékonyságának lehet köszönni a tettesek felderítését, hogy egy egészen újazerű módon jött reá a dolog nyitjára.)

Ismeretlenek voltak tebat a tettesek. De ott maradt a két kis bordó és a pinczében a lopó, vagy hévér.

A bünjeleknek nem szokott gazdája akadni. Nem akadt a két kis hordónak sem, melyen nem volt ismerető vagy utbaigazító jel. Azt sem sejtették, hogy a lopó kié.

A szorgos nyomozás végre kiderítette, hogy az egyik tettes a lopásért már előzőleg kétszer büntetett Pap Ferencz. Ő maga beismerte a lopást, de társáról egyáltalában semmi felvilágosítást nem akart adni és nem is adott. Tagadta, hogy a lopót vagy hévért s annak tulajdonosát ismerné.

Bányai Albert őrmesternek ekkor egy ötlet villant meg az eszében. Fogta a lopót és elment vele egyenesen az iskolába. Ott a gyermekek előtt felmutatván a lopót, azt kérdezte:

— Kie é a lopó?

— Nem lopó az, hanem hévér — mondá egy kis lány, felállva a padban — és a miénk, csakhogy tegnap átvittem volt a kovácsához, Magyar Gábor bátyámhoz, mert az övé üvegből volts osztán eltört, azért tőlünk kérte kölcsön.

Bányai Albert őrmester sem szólott többet, hanem ment Pap Ferenczhez, megmondá neki a történeteket s ez látván, hogy így már kiderült minden, bevallotta, hogy Magyar Gábor volt csakugyan a társa.

A kis iskolás lány szülői megerősítették a kis lány előadását, hogy a hévért előtte való napon Magyar Gábor kérte el tőlük.

Ezen kézzelfogható bizonyíték elől már Magyar Gábor is hiába kísérelte meg a kitérést.

Megmondjam a végeredményt is?

Magyar Gábort és Pap Ferenczet szándékos emberölés kísérlete és lopás büntette miatt állították esküdtzések elé. De az esküdték nem látták fennforogni az ölési szándékot, hanem csak a súlyos testi sértés büntetést és lopás büntetést s Magyar Gábort súlyos testi sértés büntetésében mint tettest és a lopás büntetésében mint bünorészt, Pap Ferenczet pedig a súlyos testi sértés büntetésében mint felbujtót és a lopás büntetésében mint tettest mondták ki bünösnek: s ezen az alapon az esküdtbírság vádlottakat kettő-kettő (2—2) évi börtönrre ítélte.

Igy vezetett nyomra az áruló lopó az iskolában.

A magyar királyi csendőrség salvos figyelmebat!

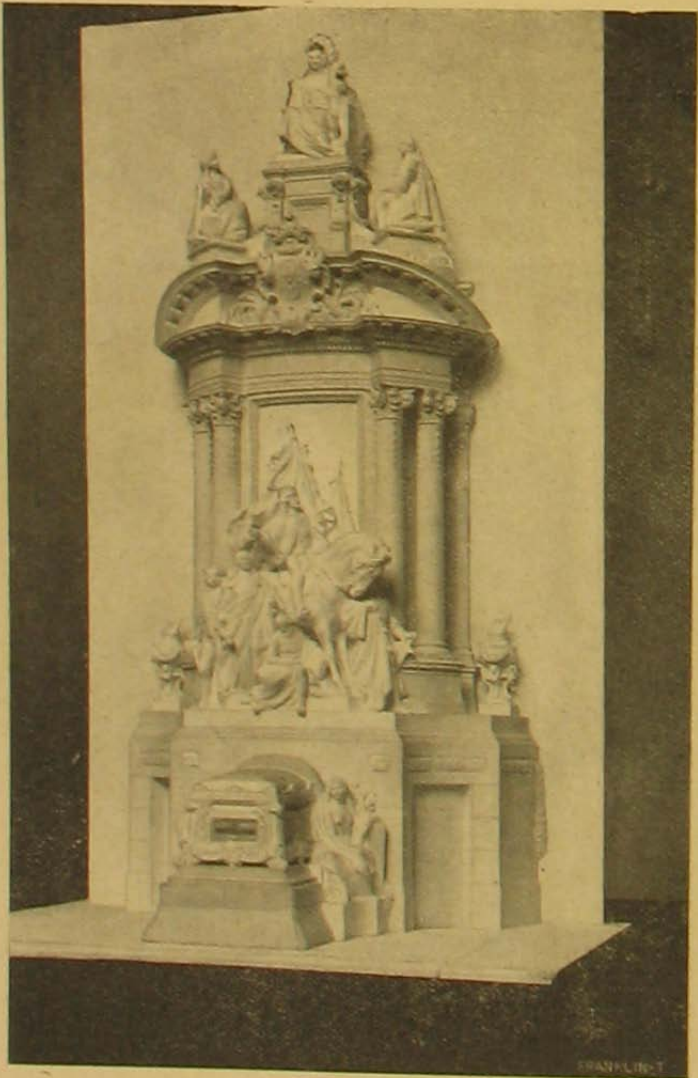
Minden csendőr, ki órát, ékszer, gramofont, vagy bármily más értéket akar vásárolni, néhan következőkép beszerzeszheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyeség szerinti. Az óráknál 10 évi jótállás, feltétlen üzemeség kiizsgálás. — 3 gramolon kitűnő kivitelű, 20 darabbal, 10 nagy duple lemezzel, 100 lövelvel, portöntetésre 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen házhoz jöveik, miután évi kérélykgyan van. Kézen foglyázható.

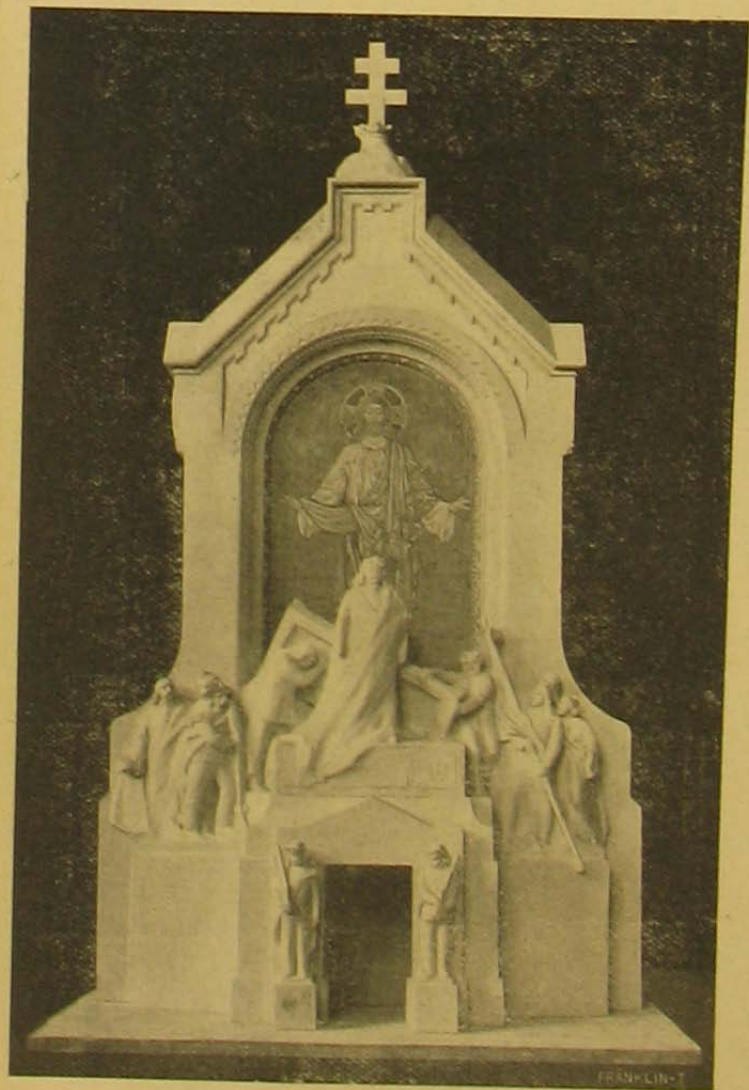
Brucker Győző Nándor és Tsa

magyar művés és műötvös

Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Róna József és Bobula János pályaterve.

Istók János pályaterve.

A Rákóczi-síremlék pályaterve.

25 koronát s e miatt a gyakori munkanélküliség, betegség, állandó nélkülözés kínzó állapotában élnek. A londoni dologházaknak, fogházaknak annyi állandó bennlakója van évente, mint Szeged egész lakossága; erről a százezer emberről s az időnkint előálló tömeges munkanélküliekről szintén a londoni közigazgatási hatóság kénytelen gondoskodni.

Az itt el nem sorolható sokféle batósági föladatok teljesítésére kivett községi adó 1906—1907-ben fejenként 2 shilling 9/4 pennyre (3 korona 32 fillérre) rugott egész Londonban, a Cityt is beleértve; ebből 1 shilling 7 penny (1 korona 90 fillér) csupán iskolaköltségre esett. London nemcsak nem fukarkodik, de példát adott a világnak arra, miként kötelessége a hatóságnak a lakosság közművelődéséről: iskolák, közkönyvtárak, olvasótermek száza, a továbbképző szakelőadások ezrei, tizezrei által gondoskodni.

KÉPEINKHEZ.

A Rákóczi-siremlék pályatervei.

A nagy fejedelem és társai hamvainak hazahozatala után felmerült az az eszme, hogy a fejedelemnek, mint Magyarország egyik legnagyobb történeti alakjának, a kassai székesegyházban nyugvó hamvait az ország és a fejedelem tekintélyéhez méltó siremlékekkel kell megjelölni.

Miután pedig maga a székesegyház is bazánk egyik legszebb és legrégebb műemléke és mivel a siremlék hová építése felett batározni hivatott m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium annak helyéül eme székesegyház északi kapuja feletti falterület kijelölése mellett kikötötte, hogy a siremlék a Rákóczi-kor s stílusához képest csak barokk lehet, bár szobrászművészeink legjobbjai versenyeztek a siremlék tervére kitűzött pályadíj elnyeréséért, mégis már másodszer maradt eredménytelen az erre hirdetett pályázat. És ez értbető is. Mert a kassai székesegyház francia gótbikus stílusú épület lévén, a barokkstílt igen nehez ezzel úgy összeegyeztetni, hogy a művészi kiképzés a megjelölt falterületre nyomást ne gyakoroljon, a kapun át való közlekedés pedig a siremlék hangulatát ne zavarja.

S daczára, hogy pályázó szobrászaink most e második pályázaton is — mint az a jelen számunkban közölt képeken látható — szebbnél-szebb pályamunkákkal jelentek meg, a pályabíróság egyik tervet sem találta a kivitelre alkalmasnak; azonban elismerte és méltányolta a pályázó szobrászművészek törekvését és zeenialitását s közülök négyét: a Holló-Györgyi-, a Fűredi-Körösfői-Kriesch-Lechner-, a Tóth István- és a Róna Bobula-féle terveket díjjal tüntette ki, hogy a művészeket erkölcsileg és anyagilag is megjutalmazza.

A díjazott és az azonkívüli más pályaművek is Budapesten a városligeti Iparcsarnokban vannak kiállítva. Az eddig kialakult véleményekből úgy látszik, hogy vagy az egész magyar szobrászművészgárda útján megvalósítani szándékolt Strobl Bobula-féle versenyen kívül álló terv kerül kivitelre vagy még egy újabb pályázatot hirdetnek. Addig is a nagy fejedelem siremléke, minden nemes művészi hecsvány ellenére, méltó emlékek nélkül marad.

HIREK.

Házasság. Lóza Jenő főhadnagy, az I. sz. csendőrküldeti parancsnokság segédtszjtje, 1909 november hó 3-án, Csüdötelnén, Gáspár Emma úrhölgygel házasságot kötött.

Lopás. Az ugocsa megyei Batacs községben november 21-én virradóra a község adópénztárából eddig ismeretlen tettesek 1800 korona készpénzt elloptak. A tettesek utáni nyomozás folyamatban van.

Megtámadott járőr. A pozsony megyei Gajár községben Magyar Domokos és Szórád Rezső csendőrökből állott gajári őrsbeli járőr, Kreck István gajári lakos és három társa, november 21-én, este kilencz órakor a község nyílt utcáján oroszva megtámadták és a járőrre két lövést tettek. A megtámadott járőr tagjai a támadók ellen három-három lövést intéztek, sérülés azonban egyik részről sem történt. Támadók ellen a megtorló intézkedések megtörténtek.

Elgázolás. A budapest-tóvisi vonalon közlekedő 608. számú személyvonat november 25-én délután, az alvinezi határban, a vasuti síneken haladó Bárbura Mária csorai lakost elütve, agyongázolta. Az elgázolásról nyomban értesített alvinezi őrs Siklodi András ez. őrsvezető és Bíró Győző próbacsendőrből állott járőr vezényelte a helyszínére. Járőr utközben arról értesült, hogy több csorai lakos az elgázolásért a vasuti őrt okozva, azt megtámadta, eufogva, hogy a fanatizált tömeggel szemben a megtámadott őrt mielőbb védelmükbe vebessék, a járőr futólépésben igyekezett a helyszínére jutni, miközben a pályatestre érve Siklodi ez. őrsvezető azon eleszott és hal térdén ficzamadást szenvedett. A tömeg a járőr láttára támadó szándékával felhagyva szétoszlott. Siklodi ez. őrsvezető pedig az őrsre szállítottván, orvosi kezelés alá vétetett.

Megtámadott csendőr. Grosz János zóni őrsbeli csendőr, november 21-én, este kilencz órakor, a háromszék megyei Uzonban Kilyéni Ferencz ottani lakos által megtámadtatott, mely alkalommal a csendőr, támadója ellen, két eredménytelen lövést tett.

Ellenszegülések. Hottlinger József őrsvezető, november 23-án, délután, a tolna megyei Felsőmegeyesen Bücs József ellenszegülő ellen, annak súlyos sérülésével végződő szuronyfegyvert, míg Bednárík István csendőr, november 20-án éjjel 1/2 órakor, az esztergom megyei Párkány községben, a neki ellenszegülő Német Imre ottani lakos ellen, könnyű sérüléssel végződő szuronyfegyvert használt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy különös egyesület. A londoni társaskörök száma egy furcsa klubbal szaporodott: a „Számozottak klubja”-val. Ebben a klubban a tagokat nem a nevük szerint igitják be, hanem számozzák őket és pedig 0-tól 300-ig, összesen ugyanis 300 tagja lesz a klubnak. A különös klub elnöke lesz a 0; a többi tag pedig sorrend szerint viseli a többi számot. Minden tag kap egy kapukulcsot, ellátva tagságának a számával és maga nyit magának ajtót, a kulcsot pedig a klubban való tartózkodásának ideje alatt a gomblyukában viseli. —

Csúsz, köszvény, reuma
ideges fejfájás, hűlés,
ideghaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kifünő hatásnak bi-
zonyult szer

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezeken meő háliarok bizonyítják, hogy mily kifünő hatása van. Valódi csak nálam kapható.
Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 35 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz.
Budapest, Damjanich-utca 2.

A tag a klubhelyiségbe való belépése után az előcsarnokban megnyomja az ő számát viselő gombot, a mely működésbe hozza a világítást az illető tag helyéhez vezető lépcsőn, a neki fentartott helyig és asztalig. Főesajátossága a klubnak, hogy a tagokat nem a nevük, hanem a számjuk szerint nevezik meg, s hogy ki vannak zárva a látható pinczerek és szolgák. Ha a «számok» enni vagy inni akarnak, felírják egy papírlapra, s egy csőposta segítségével eljuttatják abba a helyiségbe, a hol a szakácsok, s a pinczerek vannak, a kik a megrendelt ételt és italt automatikus uton juttatják el az illetőhöz. A klubnak körülbelül 200 tagja a művész világból került ki, s meg van tiltva, hogy egymással a bivatásuk körébe végő dolgokról beszélgessenek. A ki ilyesmit megkoczkáztat, büntetést fizet, valamint öt shillinget fizet az is, a ki a klub ajtaját nyitva felejt. A londoni lapok kigunyolják az új klubot, s azt írják, hogy ilyen számozott klub már sok van Angliában — a feyebáczokban, a melyekben a tagok szintén számozva vannak.

Eszkimó újság. Az eszkimóknak is van már lapjuk. Az újság hónaponta egyszer jelenik meg eszkimó nyelven Godthaabban, Grönládon és a címze: Katoriknik. A szerkesztője Möller evangélikus lelkész, ő egyszerűen a kiadó is, ő rajzolja a képeket, megírja az egész újságot, ki is nyomtatja, sőt ő maga hordja szét és szedi be az előfizetési díjat. Az előfizetési díj kezelése egyébként nem olyan egyszerű, mint nálunk, mert az újságnak negyedévenként egy buvárcácsa és egész évre egy fóka az ára.

Betegségek férfiaknál és nőknél. Berlinben pár nappal ezelőtt Hirschfeld tanár érdekes felolvasást tartott arról a kérdéstről, hogy milyen a betegség lefolyása a férfinnél és milyen a nőnél. Az előadó tudós azt magyarázta, hogy más-más ellentállást tanúsít a nő és a férfi az egyes betegségekkel szemben. Általában a nő két esztendőig tovább él, mint a férfi s ezzel összhangban van az a körülmény, hogy sok betegségnek a nőnél enyhébb lefolyása van, mint a férfinnél. Így például a cukorbetegség a nőknél, természetesen az éltehebbeknél, mindig enyhébb alakban lép föl, mint a férfiaknál s a mostanság oly sokszor emlegetett vakbélgyulladás sem bántja annyira a nőt, mint a férfit. A cukorbetegség enyhébb lefolyását a nő annak köszönheti, hogy anyagszükséglete csekélyebb és így sokkal könnyebben alkalmazkodhatik egy szigorúbb étrendhez, mint a férfi, a kinek nagyobb a hajlandósága az alkoholizmusra és így, inkább ki van téve a komplikáczióknak, főleg a cukorégésnek. Az előadás után vita keletkezett és Meyer György tanár rámutatott ennek során a statisztika által igazolt tényre, hogy a rákbetegségnek több nő, mint férfi áldozata van. Végül azzal érvelt, hogy a betegség a nőnél rendszerint azért enyhébb lefolyást, mert a férfi életmódja és napi munkája kedvezőtlenül befolyásolja azt.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kérésiratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, lényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha akérdés általános és fontosabb jelen-

tőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkérdeéseknek előre vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

R. B. csendőr Gygy. Ha üresedés lesz és Önnél alkalmasabb jelentkező nem áll rendelkezésre.

G. M. ny. őrm. Nagybánhegyes. Még nem lettek eladva.

Mosó, Várnay czóg útján.

K. P. Szajol. 1. Igen. 2. Világosabban tegye fel a kérdést.

F. J. csendőr Székelykocsárd és N. J. csendőr. Csak előírás szerinti viselhető.

Sárközi. 1. Mindenek előtt tudnunk kellene, hogy a közadakozásból vett zászló «kegyes» czélt szolgált-e vagy sem? Első esetben a lopás a btkv. 336. §. 1. pontja szerint minősítendő, második esetben pedig érték szerint minősülő lopás furrog fenn. 2. A totemben a siron elhelyezett virágok nem tokinthetők a holtak emlékére rendelt tárgyaknak. 3. A btkv. 336. 2. pontjába ütköző lopás büntetve.

Jó szándék. Kérelmének nem teletünk elöget.

Sz. T. őrm. 1. Irja meg nekünk, hogy az illetőnek mennyi zsoldja és pótdíja volt és hogy a tényleges, avagy nyugállományban nöült-e meg; mert e nélkül nem tudhatjuk, az özevegnek van-e egyáltalán s mennyi nyugdíjra igénye? 2. Úgy tudjuk, hogy zöld zsinórzata van, de ha mást visel is, azzal se törődjék. Ha neki úgy tetszik, viselheti.

K. csendőr. Három évre.

Cs. őrsvezető. Szolg. úton kell a kérvényt bonyújtani azon igazgatóságához, a hova kineveztetését óhajtja. Ha van igényjogosultsági igazolványa, akkor annak hitelesített másolata csatolandó.

D. P. őrmester. Előre megmondani nem lehet; minősítőnyétől függ.

Zenta. Ha még nem fogyott el, akkor Kolumen D. és Társa czégnél Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

Vilaszin. Ily természetű kérdéseket válasz nélkül hagyunk.

G. S. A vonatkozó törvényezikk minden órsón meg van olvassa el.

Cs. J. Nagyszőlős. Büntetett képez.

Érdeklődő. «Őrsvezető úr»-nak szólítandók.

Csilczszeredai őrs. 1. A pótlék intézkedik; ott benn van az is, hogy miért? 2. Azt az illem is már megköveteli.

K. F. csendőr Szólyom. Lényegileg nincs köztük különbség. 159. A folyó évben.

Itégi előfizető. 1. Igen. 2. Az hivatalból (szárnyparancsnokság részéről) lesz felszerelve. 3. Igen. 4. Szerv. utasításban benne van. 5. Nincs kizárva.

Boldogtalan. Ha érdemes reá, engedélyozve lesz. Adja be kérvényét.

K. M. cz. őrsv. Gyarmut. Minden valószínűség szerint be lett már töltve. Máskor pályázati kérvényéhez ne csatolja az eredeti igényjogosultsági igazolványt, hanem annak hitelesített másolatát.

B. Gy. őrsv. Lontó. Azért, mert ezredes korában huszár ezredparancsnok volt.

Nagy völgy. Szolgálati ügy, kérjük ki tisztí elöljárójuk döntését és ahhoz alkalmazkodjanak.

Sz. S. őrmester Királyhegyfalja. Logezélszerűbb, ha alkalomadtán egy állomásfőnököt kérdez meg; nézetünk szerint igen. A mennyiben igényjogosultsági igazolvány alapján vennék át, úgy a szükséges utánfizetés a b. ü.-i társzából fedoztetik s itt eltöltött éveit ott is beszámíttatnak.

V. M. tudnivalgyó. A vonatkozó okirat miny is közjegyző által állíttatik ki; bizza reá, tudja az, mit kell belevonni. E helyütt annak hozzávetőleges szövegét közölni szükségesnek

new tartjuk. Erről különben is elődjéről jelentést kell tenni.

Telek es. cz. örsv. 1. A felmerülő költségek a javadalmas terhére számolandók el. 2. A közgazdálkodástól.

P. J. 1. A műtétől függ, hogy mely módot alkalmazzuk. 2. Szívtelenséget.

G. J. örsv. 1. A btkv. 105. §-ába ütköző büntetett; egyebekben a Szolg. ut. 117. §-a mérvadás. 2. Olvasa el f. évi 48. számunkban *Többször* adott válaszukat.

1919. Nagyon is érdemes lesz. Bármely tünitő megmondja.

Sorsjegyeletről. Batai örsv., Széle örsv., Lukács örsv., Fekete örsv., Nagy Dénes csendőr, Podnavar csendőr, Rácz örsvezető, Sipos csendőr és N. L. Sorsjegyeik nem nyertek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Számtalány.

Egy menyecske libákat hajtott ki a rétre,
Egy kettő előtt ment nagy begyosen
Egy mag kettő között jobbra-balra lépve, bámul,
Egy más kettő után sétálgat leghátul.
Hány libát hajtott a menyecske a rétre?

Betűtalány.

mű mű mü k k k

Megfejtési határidő: 1909 december 19.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kiosorolva.

Lapunk f. évi 47. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: *Ásten, a kil meg akar verni, esztét veszi el.* — Verstalány: *Ügyész.* — Betűtalány: *Körhadt faheresztek.*

Helyes megfejtettük; Stetteli csendőr Lőcső, Rozgony örm. Vámosgyörk, kézdívásárhegyi örs. Horváth József örm. Fonyóú, Pécsi Lajos csendőr Lőgerpatony, Horváth Mátyás csendőr Fenyőháza, Bodonyi Gábor törzsőrmester Zilah, Erdős Lajos cz. örsv. Oraviczabánya, Biéla Mózes örsv. Alsólendva, Rózsa I. cs. Vezsegy, Pál J. cs. Zsámbok, máriavárosi örs. Lázár Alajos örsv. és Szalay D. cs. Perlak, Csáthi Lajos örsv. Tornalja.

A kiosorolt Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegyet Stetteli csendőrnek Lőcsőre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Örsáthelyezés.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület brassói szárnyúinak bodolói örsé, 1909 november 8-án, Keresztvárra helyezettett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyeztetett:

Gerold Gergely m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján mint *»rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálataira is alkalmatlan».*

Választott lakhelye: Lipik.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Vass István járásörmester, Tamás János cz. örsvezető II-od altiszt és Kosztea György csendőr, egy balázattelki tolvajszövetkezet által az 1906—1908. évek folyamán különböző országos vásárokon elkövetett lopások tetteseinek hosszas nyomozás során eszközölt kiderítése, elfogása és a bíróságnak való átadásáért.

Székelyhidi János cz. örmester, 10 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt örsparancsnoki és segédoktatói minőségben kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért, valamint mindenkor jó magaviselete és teljes megbízhatóságáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Cziklédi Imre cz. örsvezető II ord altiszt, Kapacz József volt csendőr cz. örsvezető, Pozsonyi János, Venter Demeter, Negraa András és

Bokis János csendőrök, mert egy balázattelki tolvajszövetkezet által az 1906—1908. évek folyamán elkövetett vásári lopások tetteseinek kiderítésében és elfogásában határozottan közreműködtek.

Előléptettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: 1909 július 1-étől számítandó ranggal: Csillag Arthur, továbbá

1909 november 20-ával:

Vidóczi G. János, Németh Ede, Ebert Kálmán, Szeras

Van szorosan zárt fejtörést felhívni gyógyszeriarán alatt károsult és károsított készítményeire.
Herczegné-krém a legjobb kéz- és arcfinomító kendős pár napi használat után csapó, majonli, pórseneceteket elmulaszt. A barna arcbőrt hófehérré teszi. Egy doboz ára 1 K. Herczegné-szappan. Isen finom illatú teljesen ártalmatlan szappan. 1 db ára 10 fillér. Herczegné-fogyóvíz. 1 db teljes méretű zamatos száj- és fogvíz, pár cseppel véve egy pohár vizre, a száj és fogak közötti szennyezőanyagokat eltávolítja. Egy üveg ára 70 fillér. Herczegné-kézfinomító folyadék. 3 nap alatt a legdurvább keset is puhává, bárszónymává teszi, a telcsoposított kezét 1-2 szori bekentés után meggyógyítja. 1 üveg ára 60 fillér. Haj- és bajuszfestő folyadék. Egy teljesen biztos szar ósz haj-, bajusz-, vagy szakál-festés. A megfestett haj vagy bajusz a legérsebb mosásra sem változtatja színét. Egy adag 2 üveg ára 4 K. Cocain fog-

csoppek. A leghevesebb fogfájást azonnal megszünteti. 1 üveg ára 70 f. Fagybalzsam. Egy pársoni bekentése a legfájdalmasabb fagydganásokat is elmulasztja. 1 üveg ára 1 K. Csoda mell- és tüdő-tea. Köhögés, rekedtség, nehéz légzés stb. ellen. Ugy feloldók, mint gromnakének igen ajánlható. 1 doboz ára 20 f. Tűzkezelő-tápass. Biztos határu szar tyakstem és bőrkeményedés ellen, alkalmazása igen kényelmes, mert nem bántja a bőrt. 1 doboz ára 30 fillér. Szabad-ságherema szesz, a leghevesebb szagulatánokat is azonnal megszünteti. — Össze-állás hasznos a Mázsalilhoz. 1 üveg ára 70 fillér. Szabad-ság migrén-pasztilla. Biztos határu szar fejfájás ellen, azonnal megszüntet társzó fésdalmat. a. m. fog, száj, darák vagy láb hasogatást. 1 üveg ára 20 aró 1 kor. 20 fill.

ESZTEGÁR BÉLA. Szabad-ság! gyógyszerára, Bpest, VI., Hungária-ut 57.

János, Kosztin Márton és Lukács József őrsvezetők, *cz. őrmesterekké.*

1909. évi november 1-ével:

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Biró István, Holtzmann István, Öcsödi Gábor, Berta József és Czigler László; továbbá

1909. évi november 16-ával:

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Bongár József, Szabó József, Péter Péter, Katona Miklós és Kosinszky Kristóf czimzetes őrsvezetők, *őrsvezetőkkel.*

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

1909 november 16-ával:

Fábián József, Varga Károly, Barabás Ferencz, Rusz János, Kolcsár Lajos, Szabó József, Tófalvi Sámuel, Ungvári Ferencz, Csörgő Péter, Lukács Mihály, Vajda György, Balázs László, Miszti Mihály, Besenyei Sámuel, Hesdeczán Jakab, Balla Sándor, Huszár Győző, Szakáli Gábor, Jeszenszki András, Lugosán István, Bugyi István, Debreczeni Károly, Kardos Géza, Bács János Szőke Dénea, Krecsun Demeter, Bokis Simon, Mezei Mihály és Barabás Sándor;

1909 november 1-ével:

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Márk Mihály, S. Nagy József, Szabó Imre II., Hasur István, Hajdu József, Bródi István, Köntös Pál, Kuzmics Péter, Csánádi István, Kiss József III., Kenderesi Bernát, Székelyhidi Géza, Danka András, Szabó Miklós és Kocsán Gergely;

1909 november 13-ával:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kobár István csendőrök, *csendőr czimzetes őrsvezetőkkel.*

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel ellátottak:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Béres Gusztáv törzsőrmester 1909. évi november hó 5-én.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel ellátottak:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Székely László cz. őrmester 1909 november hó 4-én, Tájai Sándor csendőr czimz. őrsvezető 1909 november 6-án és Szabó Mihály czimzetes őrmester 1909 november 15-én.

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Lebel Ádám cz. őrmester 1909 november hó 5-én, Pálosi István és Nyerges Bognár György csendőr cz. őrsvezetők 1909 november 12-én, Ottó Sándor ozimz.

őrmester 1909 november 16-án, Berta József őrsvezető 1909 november 18-án, Nagy Pál cz. őrsvezető 1909 november 26-án, Saigi Mihály csendőr cz. őrsvezető 1909 október hó 27-én és Gémesi Márton cz. őrmester 1909 október 28-án.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Lengyel Elek cz. őrsvezető 1909 október hó 6-án, Costinás Simon csendőr cz. őrsvezető 1909 október hó 7-én, Homoki József cz. őrsvezető 1909 november 1-én, Szabó Imre cz. őrmester 1909 november 4-én, Rednik Péter csendőr cz. őrsvezető 1909 november 17-én, Biró József cz. őrsvezető 1909 november 19-én, Dósa István cz. őrsvezető 1909 november 24-én és Mandrik Gyula cz. őrmester 1909 november 30-án.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Törő Sándor őrmester 1909 november 3-án, Szabó Géza csendőr cz. őrsvezető 1909 november hó 13-án, Simánszki Ádám cz. őrmester 1909 november 15-én és Pass János csendőr cz. őrsvezető 1909. évi november hó 16-án.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Fehér Lajos csendőr cz. őrsvezető 1909 november hó 5-én, Pap Tyira János csendőr cz. őrsvezető és Demeter Simon csendőr cz. őrsvezető 1909 november 13-án, végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Czinder János cz. őrsvezető 1909 november 9-én és Kozák János czimzetes őrmester 1909. évi november hó 16-án.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Biró Zeigmond, Fülöp Vas Mihály, Szatmári Ilyés, Sántus Gergely, Pakot Lázár, Szőcs Mihály, Elekes József, Boja Ferencz, Benkő András, Máté Lajos, Duzsárdi János, Horváth János, Hanis Ilyés, Zauberer Neheme, Czilea János, Gál János, Barabás Ignác, Silye József, Szántó József, Muntyán László, Török János és Rád Tivadar csendőrök.

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Tóth József, Paruczki István, Koroni József, Benkő Ferencz, Geréb József, Balog István József, Várad János, Kiss Pál IV., Horváth György I., Kadarkuti János, Muczi István, Bánfi Sámuel, Boldog Bálint és Erdős Imre csendőrök.

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Ij. Bodó Ádám, Benkő Gyula, Bodnár János, György Kosztik Pál, Campián Vazul, Tamás János, Bódi Lajos, Szász Ferencz és Hagymási Mátyás csendőrök.

a m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Bardiovszky Ferencz, Csatári Vendel, Pécsi Lajos, Tolnay Sándor, Szőke Ignác, Filák József, Kovács László, Turcsányi János, Kokavecz Lajos, Farkas Lajos, Mikulics Mihály, Vnucskó Vincze, Ocskó Mihály, Csekő József, Hrotek Mihály, Farkas György II., Stegmann Károly, Páros Károly, Kozma Dávid, Heit József, Ká-

dár György, Csukovics János, Nyers Ernő, Meluska István, Végh Miklós, Csitneki Károly, Alaxin Simon és Torma János csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Kerekes István csendőr cz. őrsvezető, Szikora István őrsvezető, Rejkó József cz. őrmester és Szilágyi Lajos csendőr cz. őrsvezető 3—3, Szinicz Ferencz járásőrmester, Fazi György csendőr cz. őrsvezető, Takács Pál csendőr czimzetes őrsvezető, Gál Ignác járásőrmester, Szücs Balázs őrsvezető, Viski Gyula csendőr czimzetes őrsvezető, Bartos Márton őrsvezető, Farkas Bálint csendőr cz. őrsvezető és Körmendi Elek őrsvezető pedig 1—1 darab 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Albon Kornél csendőr cz. őrsvezető vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi október hó 27-én 129,043/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján „Kálmán”-ra változtatta.

Rakoltia Sándor csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi október hó 21-én kelt 128,109/VI-a. számú engedélye alapján „Rákóczi”-ra változtatta.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Hrdlicska Mihály csendőr cz. őrsvezető vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi október hó 13-án 126,583/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Békési”-re változtatta.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Salló Sándor próbacsendőr czimz. őrsvezető vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 október hó

27-én 136,865/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Szirmai”-ra változtatta.

Blegye Gergely csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 október 11-én 117,569/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Balázs”-ra változtatta.

Vukszanovics Pál próbacsendőr cz. őrsvezető vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 október 9-én, 112,112/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján „Vadász”-ra változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kuklis György próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 október hó 11-én kelt 119,863/VI-a. számú engedélye alapján „Kerepesi”-re változtatta.

Farbula Ferencz csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 október hó 11-én 117,567/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Fenyvesi”-re változtatta.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a gyulafehérvári kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi december hó 19-ig.

Egy irodasegédtségi állás a m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóságnál (Budapest). Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a közp. igazgatósághoz 1909. évi december hó 15-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a segesvári járásnál (Nagy-Küküllő vármegye). Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 240 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a Nagy-Küküllő vármegye alispánjához 1909. évi decz. hó 20-ig.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a poloskák petéikkel ki nem iktatók. Míg a Löcherer-féle Cimexin poloskairtóval történtek próbák, bebizonyult, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskákat öli meg, de a petéit a Cimexin hatása folytán nyomban kiszáradnak a többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít, foltot nem hagy. Próbaúveg fecskendővel 1 kor., Nagy úveg 2,40 áll. Ahol nem kapható, oda küld Löcherer-Gyula gyógyszerész Bártfa.

„Romiletti”

::: BIZTONSÁGI ÖNBOROTVÁLÓ KÉSZÜLÉK. :::

Csendőröknek és hadseregnek 10% engedmény. :::

Sőülés kizárva. Fertőzéstől megóv. Egyszerű kezelés. 2 percz alatt megborotválkozhat minden gyakorlat nélkül vonaton, kocsin, éjjel, nappal.

KENNEDI J.

Budapest, VI.,

Andrássy-ut 50

6 pengével, 12 éllel

Ára 21 korona.

3 koronás havi részletekben is törleszhető. —

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

::: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. :::

Jövő évre szóló fali és előjegyzési naptáraink megjelentek, azokat minden rendelőknek díjtalanul fogjuk megküldeni a rendelések beérkezése sorrendjében.